

— C —

za 16 maa 2019
20.00 Concertzaal

**CHAMBER
ORCHESTRA
OF EUROPE**

Mozart & Liszt

— CONCERT —
— GEBOUW —
— BRUGGE —

Biografieën

Chamber Orchestra of Europe ontstond in 1981 uit de gelederen van het European Union Youth Orchestra en verenigt solisten, aanvoerders en kamermusici uit heel Europa. De veelvoudige culturele achtergrond van de leden garandeert bewogen uitvoeringen, die onder meer leidden tot een vaste relatie met het Lucerne Festival en tal van concertzalen wereldwijd. In de loop der jaren knoopte het orkest nauwe vriendschappen aan met Claudio Abbado en Nikolaus Harnoncourt, terwijl het momenteel nauw samenwerkt met Bernard Haitink, Yannick Nézet-Séguin en Andrés Schiff. Het COE won twee Grammy's en drie Gramophone Awards voor enkele van hun meer dan 250 opnames.

David Afkham (DE) studeerde in Freiburg en Weimar en ontving als eerste een beurs van het Bernard Haitink Fund for Young Talent. Hij was twee jaar lang assistent-dirigent van het London Symphony Orchestra, een positie die hij tussen 2009-12 ook bekleedde bij het Gustav Mahler Jugendorchester. De afgelopen seizoenen dirigeerde hij onder meer orkesten in Chicago, Boston, Amsterdam, Rotterdam, Cleveland, Berlijn, Parijs, Göteborg en Rome. Onlangs werd David Afkham benoemd tot chef-dirigent van het Orquesta y Coro Nacionales de España.

Vilde Frang (NO) maakte op uitnodiging van Mariss Jansons haar debuut, nauwelijks 12 jaar oud. Sindsdien spaarde ze links en rechts prijzen en trad ze wereldwijd op met de opwindendste orkesten en dirigenten. Ze is vaak te gast bij festivals in Salzburg, Verbier, Luzern, Londen, Rheingau, Mecklenburg-Vorpommern, Lockenhaus, Praag en Boekarest, zowel als solist als in kamermuziek. Haar opnames verschijnen bij Warner Classics. Ze bespeelt een viool van Jean-Baptiste Vuillaume uit 1864.

Lawrence Power (UK) verdedigt met evenveel plezier het ijzeren repertoire, minder gekende gebieden uit de muziekgeschiedenis als nieuwe muziek. Hij speelde de Britse première van Olga Neuwirths concerto *Remnants of songs*, en wereldpremières van speciaal voor hem geschreven werken van Salonen, Turnage, Anderson, Goehr, MacMillan en Watkins. Hij is in residentie bij het Bergen Philharmonic Orchestra, heeft een warme relatie met het London Philharmonic Orchestra, en vormt een duo met pianist Simon Crawford-Phillips. Power leidt het West Wycombe Chamber Music Festival.

Uitvoerders & programma

19.15 inleiding door Yentl Ventôse

—

Chamber Orchestra of Europe: orkest

David Afkham: dirigent

Vilde Frang: viool

Lawrence Power: altviool

Greet Samyn: presentatie

—

Franz Liszt (1811-1886)

Zwei Episoden aus Lenaus Faust, S110 (1861)

- Der nächtliche Zug
- Der Tanz in der Dorfschenke (Erster Mephisto Walzer)

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Sinfonia concertante, KV364 (1779)

- Allegro maestoso
- Andante
- Presto

pauze

Wolfgang Amadeus Mozart

Symfonie nr.41 'Jupiter', KV551 (1788)

- Allegro vivace
- Andante cantabile
- Menuetto: allegretto – Trio
- Molto allegro

Klarafestival 2019 gaat met Faust en lotgenoten op zoek naar bevrijding. Zich los kunnen maken van elke vorm van fysieke en mentale beperking, misschien is dat wel de ultieme drijfveer van de mens. Bevrijding associëren we vaak met verlossing in spirituele en religieuze betekenis. Maar wat betekent dit nog in onze tijd? Wie of wat kan er voor bevrijding zorgen in tijden van angst en toenemend ongelooft? Technologie misschien? Of wapens? Geld? Liefde? Kunst?

klara
festival

Uw applaus krijgt kleur dankzij de bloemen van Bloemblad.

Dit concert wordt opgenomen door Klara en uitgezonden op donderdag 21 maart om 20 uur tijdens 'Klara Live'. Bedankt voor het vermijden van storende geluiden, ook tussen de delen.

In samenwerking met Klarafestival

ORKESTRAAL

Chamber
Orchestra
of Europe

bio

Symfonisch meesterschap

Met Mozart en Liszt brengt dit concert twee bijzondere componisten samen. Beiden werden bekend als kind-virtuozen, en groeiden uit tot compositorische meesters met een intuïtieve beheersing van de klanken en kleuren van het symfonisch apparaat. Aan de hand van de stilistische contrasten tussen hun werk, zou men niet vermoeden dat ze nauwelijks door een generatie gescheiden zijn. De elegante, evenwichtige compositiestijl van de klassieke periode werd met de metamorfose van de maatschappelijke context en bijbehorende denkbeelden ingeruild voor tumultueuze, doorleefde emotie en sfeerschepping in de klankschilderijen van de romantiek.

De Hongaarse componist Franz Liszt reisde zijn leven lang door Europa als pianovirtuoos, al had hij een dubbele relatie met dat statuut. Hoewel hij ook als componist in de eerste plaats bekend staat om zijn virtuoze werken, was hij daarnaast enorm belangrijk als radicaal vernieuwer, of zoals hij zelf stelde: 'Mein einziges Bestreben als Musiker war und ist es, meinen Speer die unendlichen Räume der Zukunft zu schleudern!' Hij experimenteerde onder meer met verruiming van de tonale harmonie, werkte een vorm van thematische transformatie uit die later Wagners bekende *Leitmotiven* zou inspireren, en wordt algemeen erkend als grondlegger van het symfonisch gedicht: een eendelig orkestwerk dat buitenmuzikale narratieven in klanken giet.

Zijn leven lang was Liszt gefascineerd door de mythe van Faust, een ongelukkige geneeskundige die zijn ziel verkoopt aan de duivel Mephistopheles in ruil voor kennis, rijkdom en de geneugten van het leven – met alle desastreuze gevolgen van dien. Zijn gekendste Faust-compositie is wellicht *Eine Faust Symphonie* (1857), gebaseerd op het

drama van Johann Wolfgang von Goethe dat de historie vereeuwigde. Hierna vond hij inspiratie in een andere verwerking van het verhaal, met name Nikolaus Lenau's zetting in versvoeten, een werk in 24 episoden. De elfde, *Der nächtliche Zug*, en zesde episode, *Der Tanz*, verwerkte hij tussen 1857 en 1861 tot de *2 Episoden aus Lenaus Faust*. Beide partituren worden tevens voorafgegaan door de bijbehorende tekst. Liszt schreef de stukken in Weimar, waar hij ook zijn eerste twaalf symfonische gedichten componeerde. Hoewel ze niet expliciet dit label dragen, staan ze wel degelijk met beide benen in deze toen nog erg prille traditie.

In het duister van *Der nächtliche Zug* heerst een onheilspellende, plechtige sfeer wanneer Faust geconfronteerd wordt met het mysterie van leven en dood door een nachtelijke processie die zijn pad kruist. *Der Tanz in der Dorfschenke* daarentegen, gebaseerd op een eerder verschenen pianoversie, de eerste van de vier gekende en geliefde *Mephisto-Walzer*, schildert een 'vrolijker' tafereel: Faustus gevaarlijke dans met de duivel wordt haast tastbaar in het demonische dansritme van Mephisto's vioolspel in de herberg. Hoewel beide werken sterk contrasteren, drong Liszt erop aan ze steeds als tweeluid te presenteren: net omdat ze zo verschillen, zijn ze onafscheidelijk.

Ook Mozart reisde van jongs af aan heel Europa rond om samen met zijn zus, Nannerl, een ongekende kindervirtuositeit te etaleren. De vele muzikale en culturele impulsen die hij hierbij opving, zouden een blijvende rol spelen in de ontwikkeling van de hoge Weense klassiek en zijn eigen persoonlijke stijl. Hiervan getuigt onder meer de *Sinfonia concertante* voor viool en altviool, die hij schreef terwijl hij werkzaam was als hoforganist bij de aartsbisschop

van zijn thuisstad Salzburg. Het genre – zoals de naam aangeeft een concertant of dialogerend symfonisch werk met orkest en solist(en) – was ontsproten uit de specifieke maatschappelijke context in Parijs. De groeiende welvaart van de bourgeoisie bestendigde de bloei van publieke concerten, die om succes te oogsten moesten voldoen aan de stilistische voorkeuren van de nieuwe elite: virtuositeit, een volle symfonische klank en bovenal een sprankelende melodische lijn. Hieruit ontstonden deze lichtvoetige composities, die solisten ter plekke tevens de mogelijkheid boden om hun technische bedrevenheid ten tonele te voeren.

Mozart ontdekte het genre ongetwijfeld in Parijs, maar volgde de vormconventies van het enige muzikale centrum buiten Frankrijk dat de *sinfonia concertante* eveneens cultiveerde: zijn geliefde Mannheim. In tegenstelling tot de Parijse tweedelige composities, omvat Mozarts *Sinfonia concertante* drie delen, met een langzaam (andante) middendeel waarin de viool en altviool een bijzonder briljante dialoog aangaan. Verder wordt de compositie getypeerd door Mozarts kenmerkende evenwichtige, transparante en elegante structuren, alsook een uiterst warme en volle klank.

De symfonie speelde, als groots instrumentaal genre bij uitstek, steevast een belangrijke rol in Mozarts compositiepraktijk. Zijn 41e en laatste werd voor zover we weten nooit uitgevoerd tijdens zijn leven. De bijnaam *Jupiter* is postuum tot stand gekomen, en refereert aan het krachtige karakter van het stuk. Mozart componeerde de *Jupiter-symfonie* in 1788, het jaar van de populaire Da Ponte-opera *Don Giovanni*, als deel van een symfonisch drieluid. Het succes van de Da Ponte-werken, met als eerste *Le nozze di Figaro* (1786), leidde een nieuwe fase van Mozarts carrière in: hij ging zelf minder musiceren en spitste zich toe op enkele

'Zowel Mozart als Liszt groeiden uit van kind-virtuoos tot compositorische meesters met een intuïtieve beheersing van klanken en kleuren van het symfonisch apparaat.'

genres, waaronder de symfonie. Samen met symfonieën nr. 39 en 40 werd de 41e wellicht gecomponeerd met het oog op een concertreeks in het najaar die werd afgelast. In zijn laatste symfonie integreert Mozart alle verworvenheden van het genre als een orgelpunt op zijn extensieve oeuvre. Zoals de conventie inmiddels dicteerde, werd ze opgebouwd uit vier evenwichtige delen: een eerste, levendige deel, een tweede langzaam deel in contrasterende toonaard, een menuet met trio in drieledige maatsoort en een dynamische finale die voor de gelegenheid bovendien eerder onverwacht met contrapuntische technieken werd uitgewerkt. Met veelzijdig gebruik van de instrumentengroepen en hun kleurenrijkdom, harmonische escapades, luisterrijke melodische lijnen en zorgvuldig uitgebalanceerde thema's met dynamisch drijvende variaties en strategisch geplaatste rusten stelt Mozart ook in zijn laatste symfonische compositie zijn beheersing van de orkestrale klank tentoon.

— Yentl Ventôse

BOEK ALS EERSTE JE TICKETS VOOR SEIZOEN 19-20

© Christian Ruvelo

**'Ik kijk ernaar uit
de Vrienden van het
Concertgebouw te
ontmoeten tijdens de
seizoensvoorstelling.
Graag maak ik dan ook
tijd voor een persoonlijke
kennismaking.'**

— Annelien Van Wauwe

Word Vriend van het Concertgebouw: laat zien dat je ons huis een warm hart toedraagt en draag meteen ook financieel een steentje bij (€ 150 voor twee personen, € 95 voor één persoon). Wij bedanken je met tal van voordelen, zoals voorrang bij de start van de ticketverkoop, een uitnodiging voor enkele exclusieve events en een gratis cd van de nieuwe Compagnon de route van de Vrienden, klarinettist Annelien Van Wauwe.

Lees er alles over op
concertgebouw.be/vrienden

Chamber Orchestra of Europe

viol

Candida Thompson
Daniel Bard
Maria Bader-Kubizek
Fiona Brett
Manon Derôme
Christian Eisenberger
Matilda Kaul
Sylwia Konopka
Fiona McCapra
Stefano Mollo
Fredrik Paulsson
Joseph Rappaport
Aki Saulière
Henriette Scheytt
Gabrielle Shek
Martin Walch
Elizabeth Wexler
Katrine Yttrehus

altviool

Iris Juda
Tom Dunn
Claudia Hofert
Riikka Repo
Wouter Raubenheimer
Dorle Sommer

cello

Richard Lester
Anne-Sophie Basset
Henrik Brendstrup
Kim Bak Dinitzen
Sally Pendlebury

contrabas

Enno Senft
Dane Roberts
Rick Stotijn

fluit

Clara Andrada
Josine Buter

piccolo

Bernadett Nagy

hobo

Philippe Tondre
Rachel Frost

klarinet

Romain Guyot
Julien Chabod

fagot

Matthew Wilkie
Christopher Gunia

hoorn

Chris Parkes
Jan Harshagen
Peter Richards
Gabriele Falcioni

trompet

Nicholas Thompson
Julian Poore

trombone

Håkan Björkman
Helen Vollam
Nicholas Eastop

tuba

Robin Haggart

pauken

John Chimes

slagwerk

Oliver Yates
Harry Percy

harp

Gabriella Dall'Olio

In de kijker

ZATERDAG

06 APR 2019

20.00 Concertzaal

MET MINILEZING
DOOR
ASTROLOOG
KATRIEN
KOLENBERG

© Jean-Baptiste Millot

Les Muffatti & Bertrand Cuiller

De vier elementen

Componisten van de Verlichting gingen dankbaar aan de slag met de vier elementen vuur, lucht, water en aarde, maar net zo lief met de contrasterende chaos. Les Muffatti gaan volledig los in woeste barok zoals Rebels iconische *Cahos* en de spannende stormscène uit Marais' *Alcione*. De briljante klavecijnist Bertrand Cuiller houdt de teugels nog nét in handen.

Laat weten wat je van het concert vond op

f ConcertgebouwBrugge
@concertgebouwbr

info & tickets +32 70 22 12 12 — In&Uit: 't Zand 34, Brugge

concertgebouw.be

VRIJDAG

26 APR 2019

20.00 Concertzaal

© Jens Meisert

Deutsche Kammerphilharmonie Bremen & Kammerchor Stuttgart

Mendelssohns *Sommernachtstraum*

Mendelssohn voorzag Goethes *Die erste Walpurgisnacht* en Shakespeares *A Midsummer Night's Dream* van muziek die de verbeelding doet tinkelen: duister en spookachtig enerzijds, dansant en feestelijk anderzijds. De muzikanten van de Deutsche Kammerphilharmonie Bremen en de zangers van het vermaarde Kammerchor Stuttgart zijn de geknipte vertolkers voor dit kleurrijke feest.